

รายละเอียดคำขอโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. ชื่อโครงการ : ค่าใช้จ่ายในการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน

๒. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

๒.๑ หลักการและเหตุผล

การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนมีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำอย่างต่อเนื่องทุกปี (เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ เป็นต้นมา) ซึ่งเป็นการสำรวจครัวเรือนเกี่ยวกับข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมที่สมบูรณ์ที่สุดของประเทศ โดยมีความสำคัญดังนี้

๑. เป็นแหล่งข้อมูลหลักที่ใช้วิเคราะห์เรื่องความยากจน และการกระจายรายได้ของประชากรในประเทศไทย
๒. เป็นแหล่งข้อมูลสำคัญ เพื่อประกอบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) รายปี/รายไตรมาส เป็นแหล่งข้อมูลประกอบการจัดทำนโยบาย การวิเคราะห์/วิจัย
๓. เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
๔. เพื่อสนับสนุนข้อมูลตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ของประเทศไทย ดังนี้

- เป้าหมายที่ ๑ ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่
- เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

๒.๒ วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญด้านเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน เช่น รายได้ ค่าใช้จ่าย ภาวะหนี้สิน สินทรัพย์ โครงสร้างของสมาชิกในครัวเรือน ลักษณะที่อยู่อาศัย การย้ายถิ่น และการส่งเงิน ตลอดจนการได้รับสวัสดิการ/ความช่วยเหลือจากรัฐ และใช้บริการของภาครัฐ เป็นต้น

๒.๓ ลักษณะโครงการ : เป็นการสำรวจครัวเรือนตัวอย่างเกี่ยวกับข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม

๒.๔ ระยะเวลาดำเนินโครงการ : ๒ ปี (เริ่มวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๖๓ สิ้นสุด วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)

๒.๕ พื้นที่ดำเนินโครงการ : เก็บรวบรวมข้อมูลทุกเดือน มกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๔ จากครัวเรือนตัวอย่างในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล จำนวนครัวเรือนตัวอย่างประมาณ ๕๕,๙๘๖ ครัวเรือน

๓. ที่มาและความต้องการ

๓.๑ ที่มาของโครงการ (หากเกิดจากมติ ครม. ข้อสั่งการฯ ต่าง ๆ ให้ระบุวันที่ พร้อมแนบหลักฐาน)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำการศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนตั้งแต่ปี ๒๕๐๐ โดยจัดทำทุก ๕ ปี แต่เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และสภาพทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลง จึงได้เปลี่ยนแปลงรอบการสำรวจเป็นทุก ๒ ปี ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๐ และทำการสำรวจในปี ๒๕๓๑ จนถึงปี ๒๕๔๗ และได้จัดทำทุกปีตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

๓.๒ ผู้ใช้ข้อมูล

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (NESDC)
- กระทรวงสาธารณสุข
- กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงการคลัง
- กระทรวงพาณิชย์
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)
- องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO)
- ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB)
- ธนาคารโลก (World Bank)

๓.๓ การนำข้อมูลไปใช้

๑. การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ : ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน นอกจากจะเป็นข้อมูลสถิติพื้นฐานที่แสดงถึงระดับรายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน และวัดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ประจำ และค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคของครัวเรือนในกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มคนรวย และ กลุ่มคนจน เป็นต้น

๒. ใช้ในการวิเคราะห์ความยากจน : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้นำข้อมูลไปศึกษาวิเคราะห์ภาวะความยากจน (Poverty Incidence) ลักษณะโครงสร้างของความยากจน (Poverty Profile) โดยได้จัดทำและพัฒนาเครื่องชี้วัดความยากจนสำหรับ ให้รัฐบาลนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งประเมินผลและติดตามสถานการณ์ความยากจน

๓. ใช้ในการจัดทำบัญชีประชาชาติ : ในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายของครัวเรือนเป็นรายไตรมาส รายปี สศช. จะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมรายไตรมาส (QGDP) และกระทรวงสาธารณสุข นำไปใช้ในการทำบัญชีสุขภาพ (National Health Account) ตลอดจนใช้ในการวิเคราะห์การใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของครัวเรือนในกลุ่มเดโชล์ต่าง ๆ

๔. ใช้ประโยชน์ในการศึกษามาตรฐานการครองชีพ : ระดับค่าใช้จ่ายและโครงสร้างของการใช้จ่าย จะแสดงให้เห็นถึงสถานะการครองชีพของครัวเรือนในด้านต่างๆ เช่น แนวโน้มของการใช้จ่ายสำหรับสินค้าฟุ่มเฟือย หรือที่ไม่มีความจำเป็นของครัวเรือนในเขตเมืองและเขตชนบท และยังเป็นประโยชน์ในการนำไปศึกษาวิเคราะห์หาความแตกต่างของระดับการครองชีพระหว่างครัวเรือนกลุ่มต่าง ๆ ด้วย เช่น ครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ครัวเรือนที่หย่าร้าง เป็นต้น

๕. ใช้ติดตามและประเมินผลนโยบายของรัฐ : ข้อมูลจากการสำรวจสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการติดตามประเมินผลจากนโยบายของรัฐได้หลากหลาย เช่น แนวโน้มการใช้จ่ายและการได้รับบริการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลหลังจากรัฐมีนโยบายบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า เงินสงเคราะห์สำหรับเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เป็นต้น

๖. การวิจัยการตลาด : รูปแบบหรือพฤติกรรมการใช้จ่ายของครัวเรือนในรายละเอียด ทั้งที่เป็น ค่าใช้จ่ายอาหาร สินค้าและบริการต่างๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต การตลาดของ ภาคเอกชนได้เป็นอย่างดี

๔. กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๔.๑ กลุ่มเป้าหมาย หน่วยงาน/องค์กรที่รับประโยชน์และมีข้อมูลใช้จากโครงการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน เช่น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น

๔.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงานภาครัฐ/องค์กรมีข้อมูลประกอบการวางแผนและจัดทำนโยบายต่าง ๆ

อิทธิพลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อโครงการ เพิ่มข้อถามเพื่อตอบตัวชี้วัดของหน่วยงาน

การบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพิจารณาแบบสอบถาม ในการเพิ่ม/ลดเพื่อผลประโยชน์สูงสุด

๕. เป้าหมาย ผลลัพธ์และผลกระทบโครงการ

๕.๑ เป้าหมายของโครงการ มีตัวชี้วัด และความสำเร็จของโครงการทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ สามารถ ดำเนินงานโครงการได้ตามระยะเวลาที่กำหนด

๕.๒ วิธีการดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกไปสัมภาษณ์ประชาชนใน ครัวเรือนตัวอย่าง โดยสอบถามสมาชิกทุกคนในครัวเรือน จำนวน ๕๕,๙๘๖ ครัวเรือน และกรอกข้อมูลที่ได้จาก การสัมภาษณ์ลงในแบบสอบถามที่เป็นกระดาษ

๕.๓ ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอน	ช่วงเวลา (เดือน พ.ศ. - เดือน พ.ศ.)	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลคาดว่าจะได้รับ
๑. ขั้นการวางแผนและเตรียมงาน	ต.ค. ๖๓. - ก.พ. ๖๔	๑๐,๐๕๐,๒๐๐	ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อรัฐ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ กำหนดนโยบายและมาตรการ ต่างๆ ทั้งด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
๒. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล	ม.ค. - ธ.ค. ๖๔	๑๔,๐๓๕,๒๐๐	
๓. ขั้นการประมวลผลข้อมูล	ต.ค. ๖๓ - ก.ย. ๖๔	๔๘๗,๘๐๐	
๔. ขั้นการวิเคราะห์ และจัดทำรายงาน	พ.ค. - ก.ย. ๖๔	๒,๔๓๕,๐๐๐	

๕.๔ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (ล้านบาท)

ต.ค.๖๓	พ.ย.๖๓	ธ.ค.๖๓	ม.ค. .๖๔	ก.พ. .๖๔	มี.ค. .๖๔	เม.ย.๖๔	พ.ค.๖๔	มิ.ย.๖๔	ก.ค.๖๔	ส.ค.๖๔	ก.ย.๖๔
๘,๐๔๘,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๑๕,๙๙๗,๔๐๐	-	-	-	๑๕๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑๗๘,๗๐๐	๒๒๗,๑๐๐	๓๙๒,๐๐๐	๓๗๕,๐๐๐

๕.๕ ตัวชี้วัด เป็นโครงการต่อเนื่องที่จะต้องดำเนินการจัดพิมพ์รายงานของการสำรวจของปีที่ผ่านมา
เชิงปริมาณ :

ข้อมูล ๖ เดือนแรก (ม.ค. - มิ.ย. ๖๔)

- สรุปผลเบื้องต้น ประกอบด้วย ๒ ชุด คือ ชุดสรุปผู้บริหาร และชุดเผยแพร่ทาง Internet
- สรุปผลที่สำคัญ การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในช่วง ๖ เดือนแรก ของปี ๒๕๖๔ ฉบับพกพา (Pocket book) จัดพิมพ์เผยแพร่จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

ข้อมูล ๑๒ เดือน (ม.ค. - ธ.ค. ๖๓)

- สรุปผลเบื้องต้น ประกอบด้วย ๒ ชุด คือ ชุดสรุปผู้บริหาร และชุดเผยแพร่ทาง Internet
- สรุปผลที่สำคัญการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๓ ฉบับพกพา (Pocket book) จัดพิมพ์เผยแพร่จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม
- รายงานฉบับสมบูรณ์ การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๓ ฉบับทั่วราชอาณาจักร จัดพิมพ์เผยแพร่จำนวน ๕๐๐ เล่ม
- รายงานฉบับสมบูรณ์ การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๓ ฉบับรายภาค ๕ ฉบับ คือ ฉบับกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ ฉบับภาคกลาง ฉบับภาคเหนือ ฉบับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และฉบับภาคใต้ จัดพิมพ์เผยแพร่ภาคละ ๓๐๐ เล่ม รวม ๑,๕๐๐ เล่ม

หน่วยนับ : จำนวน

เชิงคุณภาพ :

รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามแผนการดำเนินงานโครงการภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งรวมถึงการจัดเตรียมตารางประมวลผลข้อมูลสถิติรายไตรมาสทั้ง ๔ ไตรมาส เพื่อนำส่งให้แก่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(NESDC) เพื่อใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศรายไตรมาส (Quarterly Gross Domestic Product : QGDP) ตามช่วงเวลาที่กำหนดในแต่ละไตรมาส การจัดเตรียมตารางข้อมูลสถิติ สำหรับสำนักงานสถิติจังหวัดเพื่อใช้ประกอบการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ตามกรอบการปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด การจัดเตรียมตารางข้อมูลสถิติรายภาค และรายจังหวัดที่สำคัญสำหรับนำขึ้นเว็บไซต์ของกลุ่มสถิติรายได้รายจ่าย เพื่อให้สำนักงานสถิติจังหวัด และกองบริหารจัดการเก็บข้อมูลสถิตินำไปใช้ในการจัดทำรายงานสถิติระดับจังหวัด เพื่อเผยแพร่แก่ผู้ใช้ทั่วไป

หน่วยนับ : จำนวน

๕.๖ ผลผลิต (Output)

มีข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน รวมทั้งข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ของครัวเรือนในประเทศไทย

๕.๗ ผลลัพธ์ (Outcomes)

นำข้อมูลที่ได้ใช้ในการวางแผน กำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ เช่น

๑. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- ใช้เพื่อประกอบในการจัดทำบัญชีประชาชาติรายไตรมาส/รายปี
 - จัดทำรายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย
๒. กระทรวงพาณิชย์
- ใช้ประกอบในการจัดทำดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI)
๓. กระทรวงการคลัง และ ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ใช้วิเคราะห์หนี้สิน ทรัพย์สิน และการออมภาคครัวเรือน
๔. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนเกษตร และวิเคราะห์ความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ
๕. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ใช้ประกอบในการจัดทำรายงานความมั่นคงของมนุษย์ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

๕.๘ ผลกระทบ (ถ้ามี)

๕.๘.๑ เชิงบวก -

๕.๘.๒ เชิงลบ -

๕.๙ ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (ถ้ามี)

๕.๙.๑ ความเสี่ยง -

๕.๙.๑ การบริหารความเสี่ยง -

๕.๑๐ ปัญหาอุปสรรค การไม่ให้ความร่วมมือจากครัวเรือนตัวอย่างที่เกิดจากหลายๆปัจจัย

๕.๑๑ แนวทางแก้ไข การประชาสัมพันธ์โครงการก่อนที่จะเริ่มทำการสำรวจ เพื่อเป็นการชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ และการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน กำหนดนโยบาย และมาตรการต่างๆ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ซึ่งการสำรวจโครงการดังกล่าวจะต้องขอความร่วมมือจากครัวเรือนที่ตกเป็นครัวเรือนตัวอย่างในการตอบสัมภาษณ์ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ก่อนที่จะมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติลงไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามคาบการปฏิบัติงานสนามจริง

๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

มีฐานข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อใช้ในการประเมินความเหลื่อมล้ำด้านต่างๆ เช่นความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ ค่าใช้จ่ายของประชากรกลุ่มต่างๆ ความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา เป็นต้น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปวางแผนมาตรการและกำหนดนโยบายต่างๆ ได้